

De Eusebius: maak er een cultuurpaleis van !

De vraag omtrent slopen van de Eusebiuskerk, krijgt veel aandacht. Het godshuis heeft zijn oorspronkelijke functie goeddeels verloren en is vooral monument. Maar als zodanig heeft het dan ook een grote cultuurhistorische betekenis voor Arnhem. Er wordt vaak gezegd, dat Arnhem voor de helft is vernield door oorlogsgeweld en dat de andere helft na de oorlog (ondoordacht) is gesloopt. Er zijn inderdaad diverse panden in de jaren vijftig en zestig gesloopt, die we nu maar wat graag hadden behouden. Maar toen werd er gesloopt vanuit de visie van vernieuwing. De gedachte om de Eusebius te slopen is nu vooral ingegeven door de financiële problematiek.

Slopen of tot ruïne laten vervallen is geen optie. De kerk is een beschermd rijksmonument en van groot historisch belang. Verder: Laten vervallen levert op den duur gevaar voor de omgeving op, en je krijgt de eerste honderd jaar zeker geen 'mooie' ruïne, maar een van verre zichtbare 'rotte kies' in de stad. Je kunt het gebouw dan na enige tijd niet meer gebruiken en dan zijn er dus ook geen inkomsten meer. Kortom: aan restaureren valt niet te ontkomen.

Wordt de juiste aanpak gekozen, of kan het met minder kosten? Of is goedkoop dan duurkoop? Wanneer is een restauratie echt onbetaalbaar?. Dan moet je zaken als historisch belang en monumentale waarde gaan afwegen tegen kosten en tegen het feit dat er bijvoorbeeld vervolgens geen geld meer is voor andere monumenten of culturele of zelfs andere zaken. Die afweging moet worden gemaakt. Ooit zijn er in welvarende tijden besluiten genomen om fors te investeren in vernieuwende projecten in de stad. Daar is – of daar komt – dus geld voor beschikbaar. Volgens de tussenrapportage over de haalbaarheid van cultuur in Rijnboog moet er een investering voor Kunstcluster komen van circa € 80 miljoen. Maar de tijden zijn inmiddels veranderd. Het gevaar dat nieuwbouw het leegstandsprobleem vergroot is meer dan waarschijnlijk. Er is dan ook alle reden om na te denken over een andere besteding van dat bedrag.

Daarom zou er eindelijk eens werk gemaakt moeten worden van een goede culturele bestemming voor de kerk. Geen nieuw peperduur cultuurpaleis langs de Rijn, maar bestaande gebouwen gebruiken en daar de Eusebiuskerk bij betrekken. Op die manier hoeft de restauratie misschien niet al te zeer ten koste te gaan van andere culturele zaken en is het wellicht mogelijk fondsen vrij te maken voor het in stand houden van deze icoon. Natuurlijk is het niet in een handomdraai mogelijk om het totale bedrag voor het Kunstcluster de bestemming Restauratie Eusebius te geven. Maar het is de moeite waard om te zien hoever je kunt komen, zeker, als dat gekoppeld wordt aan een nieuwe culturele bestemming van de kerk.

Arnhem wil graag ook cultureel op de kaart worden gezet. Maak daarom van de Eusebiuskerk een cultuurpaleis.

Piet van Dijk, voorzitter Vereniging Stadsschoon Arnhem.